

Det kgl. Finansdepartement
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Vår dato: 29.06.2018
Deres dato: 23.03.2018
Vår referanse: TL
Deres referanse: 18/1250

Høring NOU 2018:7 Ny lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til Finansdepartementets høringsbrev av 23. mars 2018. NHO har vært representert i utvalget, og organisasjonens syn er godt ivaretatt gjennom utvalgets utredning og forslag.

Utvalget starter utredningen slik: *"Statistikk danner grunnlag for politiske beslutninger, understøtter en opplyst samfunnsdebatt og bidrar til felles forståelse av økonomiske og sosiale forhold. Statistikk bidrar med andre ord til velstand og velferd."* Samfunnet trenger god statistikk. De siste årene har falske nyheter og ekkokamre hatt fremvekst. Dette bidrar til å undergrave korrekt informasjon og gjør det mer krevende å formidle riktig informasjon. Det er derfor viktig at Statistisk sentralbyrå leverer statistikk, forskningsresultater og analyser av høy kvalitet, og at de klarer å ta vare på befolkningens høye tillit til institusjonens leveranser.

NHO støtter utvalgets forslag om at det bør innføres et nasjonalt program for offisiell statistikk som skal fastlegge hva som skal være offisiell statistikk, og være et redskap for samordning og regulering av offisiell statistikk. Videre støtter NHO at Statistisk sentralbyrå fortsatt skal være den sentrale statistikkmyndigheten, samt få et større ansvar for samordning og i å påse at andre statistikkprodusenter etterlever kvalitetskravene til offisiell statistikk.

Utvalget foreslår at datamaterialet Statistisk sentralbyrå samler inn og bearbeider for statistikkformål, i større grad bør gjøres tilgjengelig for analyseformål utenfor byrået. NHO støtter dette. Som utvalget peker på bør forskningsinstitusjoner med dokumentert evne til å håndtere data på en sikker måte få lettere, enklere og billigere tilgang.

NHO støtter utvalgets forslag om at Statistisk sentralbyrå og de andre statistikkprodusentene må sikres den nødvendige faglige uavhengighet basert på det europeiske regelverkets bestemmelser, og at dette legges til grunn for all offisiell statistikk. Videre støtter NHO utvalgets forslag om at tilsvarende regler bør gjøres gjeldende for Statistisk sentralbyrås forskning og analyse. NHO stiller seg også bak presiseringen om at den faglige uavhengigheten først og fremst skal gjelde hvordan virksomhetene skal utføre sine oppgaver, ikke hvilke oppgaver den skal utføre.

Utvalget foreslår at dagens styre i Statistisk sentralbyrå erstattes med et råd og begrunner forslaget med at et råd vil gi en klarere styringslinje fra ansvarlig departement og at dagens styringsmodell for Statistisk sentralbyrå er vanskelig å forene med det europeiske regelverket. NHO støtter utvalgets forslag til styringsmodell som langt på vei viderefører dagens praksis, der styringsdialogen mellom departementet og byrået i stor grad har foregått med direktøren og ikke

med styret. Et råd i stedet for et styre vil innebære at styringslinjen fra departement til byrået blir klarere.

Utvalget foreslår å videreføre forskning og analyse som understøtter statistikkproduksjonen og retter seg mot sentralforvaltningen og regjeringen, Stortinget, partene i arbeidslivet og allmennheten. NHO støtter utvalgets anbefaling om å videreføre forsknings- og analysevirksomheten innenfor Statistisk sentralbyrå, og at denne aktiviteten gis et klarere mandat. Som utvalget peker på, synes fordelene med en videreføring større enn ulempene, men overordnet er det viktig at dette arbeidet gjøres i en uavhengig institusjon.

Et godt inntektspolitisk samarbeidet med høy grad av koordinering i lønnsdannelsen fordrer at partene i arbeidslivet og myndighetene har en felles forståelse av situasjonen og utviklingen i norsk økonomi. I vel 50 år har det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU) bidratt til dette gjennom å utrede grunnlaget for lønnsoppgjørene. Andre offentlige utvalg som har vurdert utfordringer for lønnsdannelsen (NOU 2013:13 og NOU 2016:15) har gitt partene verdifull kunnskap om sammenhenger og mekanismer i økonomien. Omstillingsutfordringene kunne dermed møtes med kollektiv fornuft da oljenedturen startet sommeren 2014. Statistisk sentralbyrås bidrag til TBU og de nevnte offentlige utredninger er svært viktige. Byrået spiller en sentral rolle som nøytral leverandør av tall og analyse. Den kunnskapen som er akkumulert opp fra byråets forskning, utredninger og modellutvikling har vært avgjørende for den tilliten TBU nyter, og for partenes forståelse av de ulike deler av den økonomiske politikken.

Avslutningsvis vil NHO vil minne om at datainnsamling må gjøres så effektivt som mulig slik at bedriftenes oppgavebyrde, gitt behovet for kunnskap, holdes på et minimum.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Område Arbeidsliv

Nina Melsom
Direktør